

**LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS
DARBĪBAS PROGRAMMAS 2013. – 2017. GADAM
IZPILDE**

Organizatoriskais darbs

Nr. p.k.	Darbības pamatvirziens	Darbības pamatvirziena ieviešanas procedūras raksturojums	Izpildes gaita, veiktās darbības				
1.	1. Rast iespēju piesaistīt papildu finansēšanas avotus LNS finansiālā stāvokļa uzlabošanai un stabilizēšanai	1. Piedalīties izsludinātajos projektos; 2. Apmācīt LNS RB līderus, kā veiksmīgāk sadarboties ar pašvaldībām, lai piesaistītu pašvaldības dotācijas un izstrādāt darbības programmu kā to darīt un kad utt. (māpe – kurā aprakstīta soli, pa solim, visa darbība); 3. Meklēt risinājumus, kā piesaistīt jaunus finansēšanas avotus.	1. izpildīt	09.10.11.12 . 2013. 01.11.2013 – 30.12.2014 21.04.2014. 05.2014. 05.2014. 06.2014. 06.2014.	Eiropas Sociālais fonda (85%), Latvijas valsts (15%) atbalsts Eiropas Ekonomiskās zonas finanšu instrumenta 2009.-2014.gada perioda programmas „NVO fonds” Rīgas domes izglītības, kultūras un sporta departamenta Kultūras pārvalde Rīgas domes izglītības, kultūras un sporta departamenta Kultūras pārvalde Liepājas pašvaldība Rīgas domes izglītības, kultūras un sporta departamenta Kultūras pārvalde Valsts Kultūrkapitāla fonds	Projekts „Klusuma pasaule” tika pabeigts. „Ejot līdzī laikmetam” „Ripinām, šūpojam, dejam!” „Maija dienās tikšanās vietu mainīt nedrīkst!” „Saules raksti Liepājā” „Sagaidām Jāņu dienu” „LNS radošās grupas dalība festivālā „Salvia”	167 734,25 EUR 49 013,95 EUR 1200,00 EUR 1500,00 EUR 1000,00 EUR 700,00 EUR 1300,00 EUR

					(Ungārijā)		
				2012. – 2014.	Valsts izglītības attīstības aģentūra	„Active and inclusive ageing using tools of Non-formal education and leisure time activities”. (ES mūžizglītības programmas Grundvig apakšprogramma)	15 000,00 EUR
				10. 2014.	Jelgavas pilsētas Dome	Jelgavā ar prieku!	500,00 EUR
				12.2014.	Rīgas domes Labklājības departaments	„Uzbur sapņus baltā sniegā!”	1 500,00 EUR
				01.2015.	Latvijas vides aizsardzības fonda	„Draudzīga vide jāveido pašiem”	2939,00 EUR
				03.2015.	Rīgas domes izglītības, kultūras un sporta departamenta Kultūras pārvalde	„Nedzirdīgo pantomīmas uzvedums "Norvēģija - Latvijas: pirmie soļi sadarbībā"”	1000,00 EUR
				03.2015.	Rīgas domes izglītības, kultūras un sporta departamenta Kultūras pārvalde	„Mūsu Rīga klusumā”	4 252,00 EUR
				03.2015.	Latvijas valsts	„Aktīvs nākotnei”	19 350, 29 EUR
				03.2015.	Alūksnes novada pašvaldība	„Dzied vasara Latvijas vainagā”	600,00 EUR
				04.2015.	Valsts Kultūrkapitāla fonds un Rīgas domes izglītības, kultūras un	Iepazīt Raini Latvijas nedzirdīgo savienībā	1 500,00 EUR

					sporta departamenta Kultūras pārvalde			
			05.2015.	Liepājas pilsētas pašvaldība	„Darīt, redzēt, ieguldīt”	1060,00 EUR		
			Kopā: 18 projekti =270'149,49 EUR					
			<p>2. Izpildīts – LNS RB līderiem 16.04.2014. tika organizēts seminārs, kura laikā notika pārrunas, diskusijas pie apaļā galda un labāko LNS RB piemēru nodošana citām biedrībām. Mape – kurā aprakstīta soli, pa solim, visa darbība vēl jāizstrādā. Kad būs gatava, jāpavairo un jānodod LNS RB līderiem.</p> <p>3. Izpildīts – Regulāri tiek sekots dažādu ES fondu un pašvaldības mājaslapām, par izsludinātiem jaunākiem projektiem. Jāturpina tādā pašā garā līdz kongresam.</p>					
2.	Piesaistīt jaunus biedrus	<p>1. Veikt pētījumu, kāpēc citā biedrībā jaunu biedru skaits pieaug, bet citā regulāri samazinās. Balstoties uz pētījuma rezultātiem izstrādāt turpmāko rīcības plānu.</p> <p>2. Organizēt izglītojošus seminārus LNS RB līderu izglītošanā jaunu biedru piesaistei (ar pozitīviem piemēriem).</p> <p>3. Organizēt pasākumus, lai ieinteresētu jaunus biedrus iesaistīties LNS.</p> <p>4. Organizēt motivējošus pasākumus biedrību līderiem, ieinteresējot viņus jaunu biedru piesaistīšanā utt.</p>	<p>1. kura laikā tika pielietotas šādas metodes: datu analīze - analizēti RB statistikas dati un RB organizatoriskie/kultūrmasu darba plāni, brīvās intervijas - RB līderu sapulcēs veikta intervija un brīvās intervijas, novērošana un datu matemātiskā apstrāde - veikti pierakstījumi, apkopoti pierakstījumi, analizēti pierakstījumi utt.</p> <p>Secinājumi:</p> <p>1) Neskatoties uz to, ka pēdējo 10 gadu laikā Latviju ir pametuši 10 % iedzīvotāju biedrībai, ir izdevies saglabāt biedru skaitu. Ja uz 01.01.2013. bija 1727 biedru, tad uz 01.01.2015. ir 1722 biedri. Ir mazāk tikai par 5 biedriem.</p> <p>2) Veiksmīgāk ar jaunu biedru piesaistīšanu ir veicies LNS Rīgas RB. Laika periodā no 01.01.2013. - 01.01.2015. ir iesaistījuši 28 jaunus biedrus. Pārējām reģionālām biedrībām biedru skaits ir samazinājies, izņemot LNS Kuldīgas RB.</p> <p>3) Pēc iegūtiem datiem varēja secināt, ka daudzi biedri tāpat, kā dzirdīgie Latvijas iedzīvotāji mainoties Latvijas ekonomiskajam stāvoklim valstī, ir devušiem labāku dzīves apstākļu meklējumos uz citām valstīm vai galvaspilsētu.</p> <p>4) Pēc iegūtiem datiem, it īpaši statistikas datiem biedru sadalījumu pa vecuma grupām, var secināt, ka tuvākā nākotnē, ja biedru statistikas dati nemainīsies, dažas reģionālās biedrības novecos – biedru skaits strauji samazināsies, jo vairākums no biedriem % pārsvarā ir pensionāri (62 gadi un vecāki). Tās ir LNS RB – Ventspils RB, Pļaviņu RB, Smiltenes RB un Daugavpils RB.</p> <p>5) Daudzi biedri, kuri emigrējuši uz citām valstīm, iedzīvojušies un saņem labas</p>					

			<p>sociālās garantijas un nemaz nevēlas atgriezties, ja Latvijas valstī tuvākā laikā nekas nemainīsies. Tie biedri, kuri ir atraduši labus darbus galvaspilsētā, meklē iespēju pārvākties uz pastāvīgu dzīvi galvaspilsētā, jo, salīdzinot ar citiem, reģioniem tur ir lielākas iespējas gan pelnīt iztiku, gan arī izglītoties.</p> <p>6) Jaunie biedri, jaunieši vairāk iesaistās tajās biedrībās, kur uzskaitē ir vairāk jaunu cilvēku. Tajās biedrībās tiek organizēti interesanti pasākumi un tieši nedzirdīgiem jauniešiem utt. Piemēram, Smiltenes novadā dzīvojošie vairāk piedalās Valmieras RB pasākumos, jo tur ir daudz jauniešu, sporta klubs, kur tiek organizētas brīvā laika aktivitātes. Ventspilī dzīvojošie jaunieši labprāt piedalās Kuldīgas RB pasākumos, jo tur ir gados jauns vadītājs, tiek organizētas veselības veicinošas aktivitātes pie dabas utt. Daugavpilī dzīvojošie jaunieši labprātāk piedalās Rēzeknes RB pasākumos, arī tāpēc, ka Rēzeknē ir brīvprātīgais sportists no Ludzas Andrejs Bogdanovs, kurš jauniešus iesaista veselības veicinošās aktivitātēs. Kā arī pastāv interešu klubiņš „Juniors”, kura vadītājs ir Artūrs Vindačs, kurš veltī daudz uzmanības jauniešiem, organizē dažādus atpūtas pasākumus pie dabas utt.</p> <p>Nobeigums:</p> <p>LNS biedru skaits tuvākā nākotnē ir ļoti atkarīgs no Latvijas valsts ekonomiskā stāvokļa un arī no jauniešu ieinteresētības iekļauties LNS. Lai LNS RB stāvoklis uzlabotos, piesaistot jaunus biedrus, daudz ir atkarīgs arī no biedrības līderiem, viņu ieinteresētības veltīt viņiem daudz laika. Ir jāmeklē inovatīvas idejas darbam LNS RB ar jauniešiem. Piedāvāt interesantus un motivējošus pasākumus. Daudzās RB biedrību līderi ir noslogoti ar sarežģītu sociālās rehabilitācijas atskaišu noformēšanu. Būtu nepieciešams izmantot iespēju piesaistīt subsidētā darbā spējīgus un kompetentus nedzirdīgos, kuri varētu veltīt vairāk laika tieši brīvā laika aktivitāšu organizēšanā, biedru uzklaušānā un viņiem laika veltīšanā. Biedrību līderiem ir jāturpina regulāri organizēt izglītojoši, motivējoši semināri.</p> <p>2. Izpildīts – 19.11.2014. tika organizēts seminārs – „Kā ieinteresēt jaunus biedrus stāties LNS par biedriem”. Seminārā, laikā tika demonstrēti veiksmīgāko LNS RB pozitīvie piemēri jaunu biedru piesaistē.</p> <p>3. Daļēji izpildīts – Gan LNS, gan arī LNS RB savu iespēju robežās cenšas organizēt jaunus nebijušus pasākumus, lai ieinteresētu jaunus biedrus stāties LNS. Īpaši jaunu biedru iesaistīšanā LNS veiksmīgi pēdējos gados veicas LNS Rīgas RB. Ja skatāmies statistikas datus uz 01.01.2015. tad pārējām biedrībām izņemot Ventspils RB un Daugavpils RB izdevās LNS iesaistīt 1-3 jaunus biedrus. Kopā izdevās iesaistīt LNS 35</p>
--	--	--	--

			<p>jaunus biedrus.</p> <p>4. Izpildīts – 19.11.2014. LNS organizēja LNS RB līderiem semināru „Kā piesaistīt jaunus biedrus”.</p>
3.	Uzlabot LNS reģionālo biedrību sadarbību ar pašvaldībām un citām organizācijām	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizēt izglītojošus un informējošus pasākumus reģionālo biedrību līderiem, par veiksmīgu sadarbību ar pašvaldībām un citām organizācijām. 2. Organizēt apaļā galda diskusijas, pieaicinot to reģionālo biedrību līderus, kuriem laba sadarbība ar pašvaldībām un citām organizācijām, tādējādi veidojot pieredzes apmaiņu. 3. Mudināt biedrību līderus regulāri piedalīties pašvaldību organizētājās NVO tikšanās utt. 4. Tikties ar pašvaldības pārstāvjiem jautājumā par biedrības atbalstīšanu, gan ar telpām, gan finansiāli. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daļēji izpildīts – 16.04.2014. tika organizēts LNS RB līderiem izglītojošs seminārs par veiksmīgu sadarbību ar pašvaldībām un citām organizācijām. 2. Daļēji izpildīts – vienu reizi ceturksnī LNS organizē LNS RB līderiem sapulces, kurās pie apaļā galda notiek diskusijas par sadarbību ar pašvaldībām, tiek izcelti veiksmīgākie piemēri, diskusiju dalībnieki tiek mudināti dalīties savā pieredzē. 3. Daļēji izpildīts – lielākās LNS biedrības jau regulāri tiek pašvaldībās ar citām NVO. 4. Izpildīts – Visas LNS RB retāk vai biežāk tiek ar pašvaldības pārstāvjiem, līdz ar to visām biedrībām ir mazāks vai lielāks atbalsts. Pašvaldība atbalsta ne tikai finansiāli, bet arī materiāli, ar telpām, ar transportu u.c. <p>2014. gadā LNS tika piesaistīts finansējums no pašvaldības dotācijas 30 048,11 EUR.</p> <p>2015. gadā LNS ir piesaistīts finansējums no pašvaldības dotācijas 50 083, 20 EUR</p>
4.	Uzturēt saikni ar ārpus Latvijas dzīvojošiem LNS biedriem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nodibināt LNS RB centralizētu/as grupu/as, kurā tiktu apvienoti vairāki biedri, kas dzīvo ārzemēs. 2. Izveidot statistiku par LNS biedriem, kuri dzīvo ārzemēs. 3. Veikt pētījumu par ārzemēs dzīvojošiem LNS biedriem. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nav izpildīts – Pārsvārā LNS biedri ārpus Latvijas dzīvo Anglijā. LNS valdes locekle un LNS Rīgas RB priekšsēdētāja regulāri uztur kontaktus ar Anglijā dzīvojošiem LNS biedriem. Ir izteikts priekšlikums Anglijā dzīvojošiem nedzirdīgiem veidot savu grupu, ievēlot grupas biroju vai vadītāju. Diemžēl biedri ir atteikušies un izteikuši vēlmi palikt katrs savās grupās zem LNS RB kā līdz šim. Anglijā dzīvojošie nedzirdīgie regulāri pulcējas kopā un atzīmē dažādus svētkus. Viņu līdere ir Daina Platace, kura izdomā, kur un, kad atzīmēt kopā sanākšanu vai svinības, visiem izziņo un visi kopā pulcējas un pavada laiku. <p>LNS RB vadītāji ar tiem biedriem, kuri vēl joprojām ir viņu biedrības uzskaitē un kuri ir iedevuši savus kontaktus, regulāri uztur kontaktus.</p>

			<p>2. Nav izpildīts – tiklīdz tiks izveidota LNS centralizēta statistikas datu bāze, līdz ar to varēs arī redzēt statistiskos datus par ārzemēs dzīvojošiem biedriem.</p> <p>3. Nav izpildīts.</p>
5.	Izveidot elektronisku centralizētu LNS biedru reģistra datu bāzi	<p>1. Izveidot elektronisku centralizētu biedru reģistra datu bāzi.</p> <p>2. Uzturēt un administrēt datubāzi.</p>	<p>1. Daļēji izpildīts – Ir izveidota anketa priekš elektroniskā centralizētā biedru reģistra, kura ir apstiprināta LNS valdē. Datu bāze ir daļēji gatava.</p> <p>2. Nav izpildīts – tiklīdz tiks izveidota datu bāze, tad to gribot negribot būs jāuztur un jāadministrē.</p>
6.	Pieņemt lēmumu par reģionālo biedrību darbības stratēģiju	<p>1. Veikt sarunas ar reģionālo biedrību līderiem. Noskaidrot viņu vīzijas par reģionālo biedrību darbību.</p> <p>2. Veikt pārrunas ar reģionālo biedrību biedriem, noskaidrot viņu domas.</p> <p>3. Organizēt kopīgas reģionālo biedrību pārrunas, tikšanās, lai kopīgi pieņemtu stratēģisku lēmumu par reģionālo biedrību darbību.</p>	<p>1., 2. Daļēji izpildīts – Ir veiktas sarunas ar tiem LNS RB līderiem, kurās pastāv interesantas situācijas. Piemēram, Rīgas RB Jelgavas grupa biedru skaita ziņā ir lielāka nekā kāda no mazākajām LNS RB. Jelgavas grupa sākumā ir izteikusi vēmi dibināt biedrību, bet pēdējā laikā pagaidām šāda vēlme vairs nav aktuāla, jo nav cilvēka, kurš uzņemtos visu organizatorisko darbu saistībā ar biedrības dibināšanu, finanšu piesaistīšanu un biedrības vadīšanu.</p> <p>Tai pašā laikā 2 biedrībām ir nedaudz vairāk biedru par 40 biedriem, ja turpināsies sarukt biedru skaits, līdz ar to ņemot vērā LNS statūtus, vairs nevarēs būt biedrība. Tās ir Pļaviņu RB, un Ventspils RB. Pļaviņu RB, ja gadījumā neizdosies ar laiku piesaistīt vairāk jaunu biedru un biedru skaits saruks mazāk par 40 biedriem vienu brīdi ir izteikusi vēlmi pievienoties Rīgas RB. Ventspils RB uz šo jautājumu skatās optimistiski un cer biedrību vēl saglabāt, kaut gan statistika ir bēdīga, jo no 42 biedriem biedrības uzskaitē ir 21 biedrs, kuri ir vecumā no 62 gadiem un vecāki.</p> <p>3. Daļēji izpildīts – Ir notikuši regulāri izbraukumi uz LNS RB un kopīgās tikšanās reizēs pārrunas. LNS valdē ir apstiprināta darba grupa, kuras uzdevums ir izstrādāt reģionālo biedrību darbības stratēģiju.</p>
7.	Uzlabot LNS reģionālo biedrību grupu darbu	<p>1. Regulāri organizēt LNS reģionālo biedrību grupu vadītājiem (birojiem) informatīvus, izglītojošus un motivējošus pasākumus par grupu organizatorisko darbu.</p> <p>2. Mudināt grupu vadītājus organizēt reizi ceturksnī</p>	<p>1., 2. Daļēji izpildīts – LNS RB grupu vadītājiem un birojiem tika organizēti informatīvi, izglītojoši un motivējoši pasākumi par grupu organizatorisko darbu. LNS RB grupu darbs ir uzlabojies. Ja kādreiz grupu biroji un vadītāji nemaz neorganizēja pasākumus, tad šobrīd ik pa laikam kādas grupas birojs vai vadītājs noorganizē kādu pasākumu, palīdz savākt biedru naudu, apziņot un informēt biedrus par svarīgiem jautājumiem.</p> <p>Jāturpina uzturēt kontaktus ar grupu vadītājiem. LNS reģionālo biedrību grupu vadītājiem (birojiem) tiek organizēti informatīvie u.c. veida pasākumi un aktivitātes.</p>

	<p>pasākumus grupas ietvaros, tādējādi veidojot grupā draudzīgumu, saliedētību un grupas vienotību.</p> <p>3. Mudināt grupu vadītājas (birojus) rakstīt mazos projektus Rīgas pašvaldībai, kā arī izmantot sponsorēšanas iespējas, lai varētu noorganizēt interesantāku pasākumu.</p>	<p>3. Daļēji izpildīts – Ir uzrakstīti dažādi mazi projekti, bet vairāk biedrības mērogā.</p>
--	---	---

Sociālie pakalpojumi

<i>Nr.p.k.</i>	<i>Darbības pamatvirziens</i>	<i>Darbības pamatvirziena ieviešanas procedūras raksturojums</i>	<i>Izpildes gaita, veiktās darbības</i>
1.	1. Nodrošināt kvalitatīvu un profesionālu Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā un Invaliditātes likumā noteikto un LNS deleģēto funkciju veikšanu sociālās rehabilitācijas, surdotulka pakalpojumu un surdotehnikas jomā	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tiek nodrošinātas likumdošanas un normatīvajos aktos noteiktās prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem. 2. Panākts pietiekams valsts budžeta finansējums deleģēto funkciju veikšanai. 3. Sadarbībā ar valsts institūcijām tiek pilnveidoti sociālo pakalpojumu jomu reglamentējošie likumdošanas un normatīvie akti. 4. Aktualizētas valsts deleģēto funkciju administrēšanas procedūras. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izpildīts – likumdošanā noteiktās prasības tiek izpildītas. 2. Izpildīts – valsts budžeta ietvaros panākts finansējuma palielinājums valsts deleģēto funkciju veikšanai. 2013.gadā finansējums 1 529 033.98 EUR, t.sk. TPL – 569 347.93 EUR; SRP – 537 319.79 EUR Tulki izglītībā – 57 741.28 EUR Tulki saskarsmē – 222 127.36 EUR Administrēšanai – 142 497.62 EUR 2014.gadā finansējums 2 647 205.03 EUR, t.sk. TPL – 1 587 861.00 EUR; SRP – 499 346.10 EUR Tulki izglītībā – 54 625.20 EUR Tulki saskarsmē – 297 887.73 EUR Administrēšanai – 207 485.00 EUR 2015.gadā finansējums 1 734 200.60 EUR, t.sk. TPL – 627 294.00 EUR; SRP – 485 322.80 EUR Tulki izglītībā – 66 212.60 EUR Tulki saskarsmē – 401 391.20 EUR Administrēšanai – 153 980.00 EUR 3. Izpildīts – pilnveidoti MK noteikumi Nr.1472, iesniegti priekšlikumi jaunu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu finansēšanai no valsts budžeta (zīmju valodā adaptēta informācija, kompleksie pakalpojumi, tiem, kas zaudējuši dzirdi). 4. Izpildīts daļēji – administrēšanas procedūras tiek aktualizētas nepārtraukti. Kvalitatīvu administratīvo funkciju veikšanu ierobežo nepietiekamais finansējums,

			<p>kas atkarīgs no kopējā pakalpojumu apjoma un tā brīža valsts budžeta ieņēmumiem, kā arī kvalificētu speciālistu trūkuma.</p> <p>Šī darbības pamatvirziena izpildes nodrošināšana tiek aktualizēta nepārtraukti līdztekus izmaiņām likumdošanas un normatīvajos aktos.</p>
2.	Stiprināt sociālos pakalpojumus sniedzošo institūciju darbinieku kapacitāti.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nodrošināts, ka pakalpojumus sniedz speciālisti ar likumdošanas un normatīvajos aktos noteikto izglītības un kvalifikācijas līmeni. 2. Pakalpojumus sniedzošajiem speciālistiem tiek nodrošināta kvalifikācijas paaugstināšana, atbilstoši MK noteikumu Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” prasībām. 3. Pakalpojumus sniedzošajiem speciālistiem tiek nodrošināts konsultatīvais atbalsts (supervīzija). 4. Nodrošināts sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pieejamības reģionālais pārklājums. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izpildīts – visiem sociālos pakalpojumus sniedzošajiem speciālistiem ir likumdošanas un normatīvajos aktos noteiktā izglītība. 2. Izpildīts daļēji - Pakalpojumus sniedzošās institūcijas regulāri organizē kvalifikācijas celšanas kursus, bet ne visi speciālisti regulāri apmeklē kvalifikācijas celšanas kursus. 3. Izpildīts daļēji – LM sniegta informācija par nepieciešamo finansējumu SD speciālistu (sociālie darbinieki, sociālie rehabilitētāji) supervīziju nodrošināšanai. 4. Izpildīts daļēji – nav sociālo rehabilitētāju Pļaviņās, Ventspilī, Valmierā un Smiltēnē, bet šajās pilsētās dzīvojošajiem klientiem sociālās rehabilitācijas pakalpojumus nodrošina speciālisti izbraukumos no Rīgas un Alūksnes.
3.	Uzlabot sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pieejamību un saturu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sadarbībā ar Labklājības ministriju tiek izvērtētas iespējas no valsts budžeta finansēt projektu rezultātā ieviestos pakalpojumus. 2. Sadarbībā ar Labklājības ministriju tiek ierosināti grozījumi atbilstošajos MK noteikumos, mazinot dzirdes zuduma ietekmi uz personas sociālās funkcionēšanas spējām un ieviešot jaunus no valsts budžeta finansētus 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izpildīts – no valsts budžeta tiek finansēts: <ol style="list-style-type: none"> a) <i>pakalpojumu komplekss nedzirdīgām personām ar garīgās attīstības traucējumiem vai zemu izglītības līmeni ar izmitināšanu/bez izmitināšanas;</i> b) panākta vienošanās, ka no 2016. gada tiks finansēts <i>zīmju valodā adaptētas informācijas pakalpojums.</i> Citi projekta ietvaros ieviestie pakalpojumi (radošā pašizteiksme, motivācija) integrēti esošo pakalpojumu saturā izstrādājot un ar LM saskaņojot pakalpojumu grozus.

		<p>pakalpojumus.</p>	<p>2. Izpildīts – Sadarbībā ar LM iesniegti priekšlikumi jaunu pakalpojumu ieviešanai:</p> <p>a) <i>sociālo iemaņu un dzīves prasmju apguve un pilnveide;</i></p> <p>b) <i>klienta ģimenes locekļu un tuvinieku konsultēšana un apmācība;</i></p> <p>c) <i>pakalpojumu komplekss nedzirdīgām personām, kas dzīves laikā zaudējuši dzirdi ar izmitināšanu/bez izmitināšanas.</i></p>
4.	<p>Paplašināt surdotehnisko palīglīdzekļu klāstu un pieejamību.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sadarbībā ar Labklājības ministriju tiek izvērtētas iespējas no valsts budžeta finansēt jaunus un modernākus tehniskos palīglīdzekļus. 2. Sadarbībā ar Labklājības ministriju tiek ierosināti grozījumi atbilstošajos MK noteikumos precizējot surdotehnisko palīglīdzekļu saņemšanas kārtību un papildot pieejamo surdotehnisko palīglīdzekļu sarakstu ar jauniem un modernākiem tehniskiem palīglīdzekļiem. 	<p>1. Izpildīts – no 2015.gada ir pieejami jauni tehniskie palīglīdzekļi (TPL).</p> <p>2. Izpildīts – LM iesniegti priekšlikumi palīglīdzekļu saņemšanas kārtības precizēšanai un TPL saraksta papildināšanai. Iesniegtie priekšlikumi iekļauti 2014.gada 26.augustā veicot grozījumus MK noteikumos Nr. 1472. TPL saraksts papildināts ar jauniem TPL:</p> <p>a) <i>dzirdes palīglīdzekļi (komunikatori);</i></p> <p>b) <i>skaņas indikatori ar mehānisko signālu;</i></p> <p>c) <i>FM radiofrekvenču pārraides sistēmas;</i></p> <p>d) <i>tālruni ar pastiprinātāju;</i></p> <p>e) <i>digitālās vizuālās saziņas ierīces.</i></p> <p>Kopumā pašlaik pieejami 9 dažādi TPL un arī dzirdes aparāti bērniem ar 1. un 2.pakāpes vājdzirdību.</p>
5.	<p>Veicināt informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) izmantošanu sociālo pakalpojumu sniegšanā.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regulāri atjaunota informācija par sociālajiem pakalpojumiem un tehnisko palīglīdzekļu pieejamību pakalpojumu sniedzēju mājas lapās. 2. Organizēti, ieviesti jauni pakalpojumi izmantojot IKT, tai skaitā uzlabota esošo pakalpojumu pieejamība (video konsultācijas, u.c.). 3. Nodrošināta pakalpojumus sniedošo darbinieku un klientu apmācība jaunāko IKT izmantošanā. 	<p>1. Izpildīts – SIA “LNS Rehabilitācijas centrs” un SIA “LNS “Surdotehniskās palīdzības centrs” ir izveidojuši savas mājas lapas, kur nodrošina aktuālāko informāciju. LNS mājas lapā izveidotas sadaļas “Pakalpojumi” un “Surdotehnika”, kurās esošā informācija tiek regulāri aktualizēta.</p> <p>2. Izpildīts – ar pakalpojumus sniedošajiem speciālistiem ir iespējams sazināties izmantojot ziņojumapmaiņas programmu Skype un saņemt nepieciešamo konsultāciju. Uzlabota LNS pakalpojumu uzskaites datu bāzes funkcionalitāte.</p>

			<p>Klientiem, kuri izmanto sociālās rehabilitācijas vai surdotulka pakalpojumu ir iespējams saņemt no valsts budžeta apmaksātus planšetdatorus, ko var izmantot saziņai ar sev nepieciešamajiem speciālistiem.</p> <p>3. Izpildīts daļēji – iespēju robežās tiek nodrošināti datorkursi klientiem, šobrīd aktuāla tēma ir klientu apmācība izmantot saņemtos planšetdatorus sev nepieciešamo pakalpojumu saņemšanai.</p> <p>Darbiniekiem ir iespēja apgūt IKT kvalifikācijas celšanas kursus.</p>
6.	<p>Veicināt aprūpes pakalpojumu pieejamību pensijas vecuma personām un personām ar intelektuālās (garīgās) attīstības traucējumiem.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sadarbībā ar vietējām pašvaldībām tiek nodrošināti aprūpes pakalpojumi dzīvesvietā vai dienas centru pakalpojumi pensijas vecuma personām ar dzirdes traucējumiem. 2. Sadarbībā ar vietējām pašvaldībām tiek nodrošināti aprūpes pakalpojumi dzīvesvietā vai dienas centru pakalpojumi personām ar intelektuālās (garīgās) attīstības traucējumiem, kuri ir ar dzirdes invaliditāti. 3. Senioriem un personām ar intelektuālās attīstības traucējumiem tiek nodrošināti viņiem nepieciešamie patstāvīgās dzīves atbalsta pakalpojumi. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izpildīts daļēji – Rīgā, Kandavas ielā darbojas SIA “LNS Rehabilitācijas centrs” Dienas centrs, kura darbību finansē Rīgas dome un kurā pakalpojumus ir iespējams saņemt Rīgā dzīvojošajiem nedzirdīgajiem. Ar attiecīgo pašvaldību finansējumu tiek nodrošināti aprūpes pakalpojumi dzīvesvietās. 2. Izpildīts daļēji – Rīgā, Kandavas ielā darbojas SIA “LNS Rehabilitācijas centrs” Dienas centrs, kura darbību finansē Rīgas dome un kurā pakalpojumus ir iespējams saņemt Rīgā dzīvojošajiem nedzirdīgajiem. Pēc dzirdes invalīdu pieprasījumiem, ar attiecīgo pašvaldību finansējumu tiek nodrošināti aprūpes pakalpojumi dzīvesvietās. 3. Izpildīts daļēji – atbalsta pakalpojumi tiek nodrošināti esošo sociālās vreibilitācijas pakalpojumu ietvaros. Šīs procedūras ieviešana saistīta ar valsts politikas nostādņu deinstucionalizācijas procesa ieviešanā, kur nepieciešamos atbalsta pakalpojumus katrā reģionā plānots ieviest pēc attiecīgā plānošanas reģiona pašvaldību vajadzībām.
7.	<p>Veicināt atsevišķas nodaļas izveidi personām ar dzirdes invaliditāti kādā Latvijas ilgstošas sociālās aprūpes centrā (pansionātā), kur ilgstošu vai</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sadarbībā ar LNS reģionālo biedrību pārstāvjiem veikt aptauju, cik cilvēki izmantotu iespēju saņemt ilgstošu vai īslaicīgu sociālo aprūpi un sociālo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nav izpildīts. 2. Nav izpildīts <p>Darbības pamatvirziena izpilde apgrūtināta sakarā ar <i>valsts sociālās politikas</i> virzienu uz katra cilvēka</p>

	<p>īslaicīgu sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju saņemtu gan personas ar garīga rakstura traucējumiem, gan personas pensijas vecumā.</p>	<p>rehabilitāciju vienkop īpaši izveidotajā nodaļā personām ar dzirdes invaliditāti un kurā Latvijas pilsētā vai novadā.</p> <p>2. Iepazīstināt LM pārstāvjus ar esošo situāciju sociālās aprūpes jomā Latvijā un ar labās prakses piemēriem Eiropā un citās valstīs un rast iespēju izveidot atsevišķu nodaļu personām ar dzirdes invaliditāti kādā Latvijas lielākās pilsētas, kur atrodas LNS biedrība, ilgstošas sociālās aprūpes centrā (pansionātā) un sagatavot sociālās aprūpes centra speciālistus darbam ar nedzirdīgiem klientiem.</p>	<p>pamattiesībām dzīvot sabiedrībā un plānoto deinstucionalizāciju, kuras rezultātā līdz 2020. gadam VSAC/SAC esošo klientu skaitu plānots samazināt par 60%.</p>
8.	<p>Veicināt klientu iesaistīšanos savu problēmu risināšanā, pildot līdzdarbības pienākumus.</p>	<p>1. Pievērsta lielāka uzmanība noslēgtajos līgumos ar klientiem par pakalpojumu nodrošināšanu ietvertajai prasībai par līdzdarbības pienākumiem.</p> <p>2. Katram klientam sastādīts individuālais sociālas rehabilitācijas plāns, kas vismaz reizi gadā tiek aktualizēts;</p> <p>3. Klientu paša resursu attīstīšana, izglītojot par līdzdarbības nepieciešamību.</p>	<p>1. Izpildīts daļēji – klientiem par līdzdarbības pienākumiem tiek atgādināts, reizi gadā izvērtējot sociālās rehabilitācijas procesu. Kvalitatīvākai līdzdarbības pienākumu nodrošināšanai vairāk jāiesaistās tiešajiem pakalpojumu sniedzēji. Jāapsver doma par līgumu laušanu ar klientiem, kuri nepilda līdzdarbības pienākumus.</p> <p>2. Izpildīts - katram klientam sastādīts individuālais sociālas rehabilitācijas plāns, kas vismaz reizi gadā tiek aktualizēts. Ja klients neatsaucas uz aicinājumu aktualizēt rehabilitācijas plānu, tad tiek laužts līgums par pakalpojumu nodrošināšanu.</p> <p>3. Izpildīts daļēji – procedūras kvalitatīva ieviešana cieši atkarīga no tiešajiem pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedzot pakalpojumus, attīsta prasmi izmantot klienta paša resursus.</p>

Informācijas pieejamības nodrošināšana

Nr.p.k.	Darbības pamatvirziens	Darbības pamatvirziena ieviešanas procedūras raksturojums	Izpildes gaita, veiktās darbības
1.	Saglabāt un attīstīt tradicionālo informācijas nesēju – adaptētās informācijas izdevumu laikrakstu Kopsolī iespiestā veidā un e-versijā	Pēc „Klusuma pasaule” projekta beigām laikraksts „Kopsolī” jāreorganizē, nodrošinot to visiem LNS biedriem. Alternatīvas: 1) neatkarīga struktūra; 2) iekļauta kā struktūrvienība LNS sistēmā; 3) sociālās rehabilitācijas sastāvdaļa, tai iekļaujoties LNS SIA Rehabilitācijas centra struktūrā.	Laikraksts Kopsolī ar LNS finansiālo atbalstu iespiestā veidā tiek saglabāts. Joprojām līdzšinējie ieņēmumi no laikraksta abonentiem nesedz izmaksas, jo ļoti mazs abonētāju skaits. No šī gada lasītājiem ir iespēja pasūtīt laikrakstu Kopsolī e-versijā.
2.	Saglabāt un attīstīt LNS mājaslapu www.lns.lv	Projekta „Klusuma pasaule” ietvaros jau izveidots Informācijas centrs, kas nodrošināja informācijas plūsmu dažādā formātā. Tas būtu saglabājams un attīstāms tālāk. Alternatīvas: 1) nodibināt neatkarīgu struktūru; 2) iekļaut kā struktūrvienību LNS sistēmā; 3) Izveidot kā nodaļu – sociālās rehabilitācijas darba sastāvdaļu, tai iekļaujoties LNS SIA Rehabilitācijas centra struktūrā. Optimālais variants – līdzšinējais modelis, kas apvieno visus iespējamus LNS medijus.	Uzdevums šobrīd izpildīts daļēji – mājaslapa ir saglabāta, bet netiek attīstīta – jo tā nepiedāvā informāciju zīmju valodā. No 2015. gada 1. janvāra stāsies spēkā grozījumi Ministru kabineta noteikumos Nr.291 "Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem", kas paredz jaunu sociālo pakalpojumu - zīmju valodā adaptētas informācijas sniegšanas pakalpojumu
3.	Sadarbībā ar LTV panākt plašāku informācijas pieejamību televīzijā, nodrošinot raidījumus ar subtitriem vai surdotulkojumu	LNS vadībai regulāri jāseko, kā attīstās Latvijas TV darbība informācijas nodrošināšanai nedzirdīgajiem piemērotā formātā un jāiesniedz savi priekšlikumi.	<u>Par finansējumu subtitriem un surdotulkojumiem 2015.g. un 2016.g.</u> I Projekta attīstība 2015.g. LTV ar subtitriem un surdotulkojumu pārraida 20% no kopējā raidīšanas apjoma.

			<p>Projekts tiek realizēts par mērķdotācijas finansējumu – EUR 157 882 gadā.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Subtitrēto raidījumu un filmu pieaugums par 442 stundām gadā (salīdzinot ar 2014. gadu). 2. Īpaši sagatavoto raidījumu ar titriem ievietošana internetā www.ltv.lv. 3. Sudrotulkoto raidījumu un filmu pieaugums par 104 stundām gadā (attīstot bērnu multiplikācijas filmu projektu internetā www.ltv.lv). 4. Interneta platformas www.ltv. tehnoloģiskā pilnveidošana – sadaļa “Nedzirdīgajiem”. 5. Raidījumu arhivēšana interneta sadaļā “Nedzirdīgajiem”. 6. Tehniskie risinājumi surdotulka ierakstiem, kas paredzēti tikai interneta vietnei www.ltv.lv . <p>II Projekta attīstība 2016.gadā (esošā finansējuma robežās)</p> <p>Ja 2016.gadā LTV būs pieejams tieši tāds pats mērķdotācijas apjoms subtitriem un surdotulkotajiem, kāds tas ir 2015.gadā – EUR 157 882, raidījumu apjoms nemainīsies - LTV ar subtitriem un surdotulkotajiem pārraidīs 20% no kopējā raidīšanas apjoma.</p> <p>Salīdzinot ar 2015.gadu, LTV var ieplānot īpašus satura virzienus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ar subtitriem sagatavot LTV krievu redakcijas raidījumus (diskusiju “Točki nad i”, aktuālo interviju “Bez obid” u.c.) 2. Vasaras Olimpisko spēļu atspoguļojums ar surdotulkotajiem (atklāšanas un noslēguma ceremonijas). 3. Starptautiskā Eirovīzijas dziesmu konkursa fināla pārraide ar surdotulkotajiem.
--	--	--	---

			<p>III Projekta attīstība 2016.gadā (palielinot finansējumu)</p> <p>Lai Latvijas Televīzija varētu izpildīt “ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas pamatnostādnes 2014. – 2020.g.”, 2016.gadā ir jāpalielina subtitrēto un surdotulkoto raidījumu kopējais apjoms līdz 28%.</p> <p>Projekta realizācijai nepieciešamais kopējais finansējums – EUR 222 000.</p> <p>Papildus iezīmētajai mērķdotācijai nepieciešams finansējums – EUR 63 150.</p> <p>Papildus finansējums dos iespēju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Palielināt subtitrēto raidījumu un filmu apjomu par 479 stundām gadā (salīdzinot ar 2015.g.): dokumentālo filmu, populārzinātnisko un izglītojošo raidījumu pieaugums, kā arī speciālo svētku dienu piedāvājums un izklaidējoša satura projekti. 2. Palielināt surdotulkoto raidījumu un filmu apjomu par 26 stundām gadā (salīdzinot ar 2015.g.): izglītojoša raidījuma vai animācijas filmas sagatavošana zīmju valodā nedzirdīgiem bērniem; plašs vasaras Olimpisko spēļu atspoguļojums ar surdotulkojumu. 3. Tehniskie risinājumi subtitru ātrrakstīšanai tiešraidēs. <p>LNS intereses regulāri tiek pārstāvētas Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) Sabiedriskā konsultatīvā padomes sēdēs.</p>
--	--	--	--

Jaunieši un izglītība

<i>Nr.p.k.</i>	<i>Darbības pamatvirziens</i>	<i>Darbības pamatvirziena ieviešanas procedūras raksturojums</i>	<i>Izpildes gaita, veiktās darbības</i>
1.	Izveidot Nedzirdīgo jauniešu centru Rīgā ar grupām LNS reģionālajās biedrībās	LNS nepieciešams nodrošināt telpas platību, bet jaunieši, kuri ievēlēti reģionālās biedrības valdē, kļūst par koordinatoriem. LNS jāsniedz atbalsts jauniešiem šī centra izveidē.	Kopš 2014.gada LNS nodrošināja telpas jauniešu aktivitāšu vajadzībām. Nodrošināta pastāvīga telpa, kurā Kristaps Legzdiņš veic savu darbu. 2015.gada jauniešu pasākumā "Vai būt nedzirdīgo jauniešu centram" Nedzirdīgo nedēļas ietvaros jaunieši izteica vēlēšanas izveidot LNS Jauniešu centru, par kuru akceptēja LNS valde.
2.	Turpināt iesaistīt jauniešus LNS sabiedriskajās aktivitātēs, izmantojot jaunas idejas	LNS un reģionālās biedrības sadarbība ar Nedzirdīgo jauniešu centru šīs darbības realizācijā.	Kristaps Legzdiņš 2014.gadā pieņemts subsidētajā darbavietā LNS, viņa uzdevums ir piesaistīt jauniešus dažādu aktivitāšu organizēšanā. Reģionālās biedrības valdes locekļi, kas atbild par jauniešu lietām, arī piesaista jaunus biedrus.
3.	Veicināt atbalstu jauniešu iniciatīvai projektos un aktivitātēs, stimulēt viņu līdzdalību un uzņemties atbildību par LNS ikdienas darbības organizēšanu	<ol style="list-style-type: none"> 1. LNS un tās reģionālās biedrības darbinieku atbalsta sniegšana jauniešiem; 2. Palīdzēt atrast nepieciešamos resursus projektu, aktivitāšu un iniciatīvu realizēšanai. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. LNS un dažas reģionālās biedrības vadītāji snieguši atbalstu jauniešiem, organizējot dažādas aktivitātes. Rīgā realizēts Rīgas Domes finansētais projekts "Mūsu Rīga klusumā" ar dažādu aktivitāšu īstenošanu. Bet dažās biedrībās realizētajos projektos piedalījās arī jaunieši. 2. Līdz šim bijuši vairāki pasākumi (Pidžamu balle, pirmais filmu festivāls, jauniešu saieti Nedzirdīgo nedēļas ietvaros, Baltijas Nedzirdīgo jauniešu festivāls Lietuvā, dalība starptautiskajās nometnēs u.c.). Šiem pasākumiem LNS nodrošināja nepieciešamos resursus.
4.	Veicināt jauniešu līdzdalību vietējos un starptautiskajos nedzirdīgo pasākumos	1. Nedzirdīgo jauniešu centra atbalsts (atrast informācijas par	1. Regulāri tiek sniegtas informācijas par dažādiem starptautiskajiem pasākumiem, publicējot LNS

	un pieredzes apmaiņās	<p>starptautiskajiem pasākumiem veidot kontaktus ar NVO Latvijā un citās valstīs;</p> <p>2. Palīdzēt atrast nepieciešamos resursus līdzdalībai šajos starptautiskajos pasākumos.</p>	<p>mājaslapā un sociālos portālos. 2014. gada 22.novembrī mūsu jaunieši piedalījās Baltijas Nedzirdīgo jauniešu festivālā Lietuvā. Nedzirdīgie bērni 2015.gada vasarā piedalījās EUDY bērnu nometnē Vācijā, jaunieši – WFDYS jauniešu nometnē Turcijā, EUDY vasaras skolā Norvēģijā, Eiropas nedzirdīgo studentu seminārā Spānijā. Citi jaunieši piedalījušies Pasaules tetovējumu festivālā Polijā un Nedzirdīgo alus festivālā Vācijā u.c.</p> <p>2. LNS sniegusi atbalstu finansu piesaistei.</p>
5.	Veicināt neformālās un dzīves izglītības pieejamību jauniešiem, kā arī iesaistīt viņus brīvprātīgā darba aktivitātēs	<p>1. Organizēt izglītojošus seminārus un lekcijas nedzirdīgo jauniešu auditorijai;</p> <p>2. Organizēt radošās nometnes, dzīveskolas dažādu prasmju un iemaņu apguvei;</p> <p>3. Iesaistīt jauniešus LNS brīvprātīgā darbā.</p>	<p>1. Izglītojošas nodarbības jauniešiem notika Nedzirdīgo nedēļas ietvaros (2014.un 2015.g.).</p> <p>2. Jaunieši izmantojuši Rehabilitācijas centra piedāvātajos pakalpojumus, piemēram, psiholoģijas un radošās pašizpaušmes nodarbības.</p> <p>3. Jaunieši piedalījušies brīvprātīgajā darbā EUD pasākumu, kā arī dažādu vietējo pasākumu (ieskaitot biedrību) organizēšanā. Jaunieši turpina darboties pašdarbībā (ne tikai Rītausmā, bet arī biedrībās).</p>
6.	Veicināt nedzirdīgo jauniešu profesionālās izglītības un nodarbinātības līmeņa celšanos	<p>1. Sadarboties ar citām ieinteresētajām organizācijām tādu likumprojektu izstrādē un virzīšanā, kuri ieinteresētu darba devējus pieņemt nedzirdīgus jauniešus un veicinātu viņu nodarbinātību;</p> <p>2. Veicināt plašāku surdotulka pakalpojumu pieejamību profesionālās izglītības ieguves procesā;</p> <p>3. SIA „LNS Rehabilitācijas centrs” sociālos rehabilitētājus iesaistīt nedzirdīgo darbā iekārtošanās prasmju</p>	<p>1. LNS regulāri piedalās LR Labklājības ministrijas darba grupas sapulcēs, kurās apspriežas par invalīdu nodarbinātību. Pateicoties NVA piedāvātajām programmām, jaunieši piesakās NVA subsidētajām darba vietām un iesaistās citos pasākumos.</p> <p>2. LNS turpina nodrošināt surdotulka pakalpojumus izglītības iestādēs. Paplašināta jauniešu profesiju izvēle.</p> <p>3. Rehabilitācijas centrs sniedza atbalstu jauniešiem darbu meklēšanā. Pēdējā laikā jauniešu vidū bezdarbnieku skaits samazinājās.</p>

		apguves nodrošināšanā.	Interese strādāt ārzemēs mazinājusies. LNS piedalās Rīgas Domes projektā “Dari un proti!”, tā mērķis ir veicināt jauniešu iesaisti izglītībā un nodarbinātībā (tikai rīdziniekiem).
7.	Veicināt zīmju valodas lomas palielināšanos izglītības ieguves procesā	<ul style="list-style-type: none"> • Veidot sadarbību ar visām izglītības iestādēm, kurās mācās nedzirdīgie audzēkņi, ierosinot: <ol style="list-style-type: none"> 1) izglītības iestādēm, kurās mācās audzēkņi ar dzirdes traucējumiem, iekļaut kā obligātās mācību stundas „Zīmju valoda” un „Nedzirdīgo kultūra”; 2) organizēt zīmju valodas kursus pedagogiem, kuri strādā nedzirdīgiem audzēkņiem. 3) Panākt latviešu nedzirdīgo zīmju valodas pilnvērtīgu izmantošanu izglītības procesā. 	<ul style="list-style-type: none"> • LNS sadarbojas ar izglītības iestādēm, kurās mācās nedzirdīgie audzēkņi. <ol style="list-style-type: none"> 1) Speciālajās skolās nodrošina zīmju valodas stundas, bet Nedzirdīgo kultūra – gan ne. 2) Pedagogi, kas strādā ar nedzirdīgiem bērniem, apmeklē zīmju valodas kursus Rehabilitācijas centrā. 3) Nedzirdīgo nedēļas ietvaros tika organizētas diskusijas “Kvalitatīvu izglītību nedzirdīgajiem bērniem”, kurās piedalījās valsts institūciju, skolu pārstāvji. Tas bija pirmais solis, lai panāktu nedzirdīgo zīmju valodas pilnvērtīgu izmantošanu izglītības procesā.

Nedzirdīgo kultūra, veselības veicināšana

<i>Nr.p.k.</i>	<i>Darbības pamatvirziens</i>	<i>Darbības pamatvirziena ieviešanas procedūras raksturojums</i>	<i>Izpildes gaita, veiktās darbības</i>
1.	Radīt jaunas inovatīvas idejas nedzirdīgo kultūras attīstībai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Piedalīties projektu konkursos; 2. Meklēt risinājumus, kā piesaistīt finanses pasākumu organizēšanai; 3. Mudināt un motivēt LNS biedrus aktīvi iesaistīties organizētajos pasākumos. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izpildīts un jāturpina pildīt – Regulāri tiek darīts. 2. Izpildīts un jāturpina pildīt – Biedrības piedalās dažādu projektu realizācijā, organizē aktivitātes un dažādus pasākumus saviem biedriem. Pašvaldības sniedz materiālo un finansiālo palīdzību atsevišķu projektu un pasākumu realizācijā. Regulāri seko pašvaldību mājaslapās izsludināto projektu konkursiem. 3. Daļēji izpildīts – LNS reģionālās biedrības šajā periodā aktīvi iekļāvušās visās LNS darbības jomās, kas saistās gan ar organizatorisko, sociālās rehabilitācijas, kultūras darbu.
2.	Saglabāt LNS tradicionālos pasākumus – Nedzirdīgo dienas, pašdarbības festivālus un citus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Piedalīties projektu konkursos; 2. Meklēt risinājumus, kā piesaistīt finanses centralizēto pasākumu organizēšanai; 3. Mudināt un motivēt LNS biedrus un visus pašdarbniekus aktīvi iesaistīties LNS centralizētajos pasākumos. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izpildīts – līdz šim visi pasākumi tiek saglabāti. 2. Izpildīts – LNS centralizēto pasākumu organizēšanai regulāri ir, centies iespēju robežās, piesaistīt finansējumu gan piedaloties projektu konkursos, gan piesaistot pašvaldības dotāciju. Līdz šim ir iesniegti un apstiprināti 18 projekti. 3. Daļēji izpildīts – Nedzirdīgajiem kultūras jomā ik gadu tiek rīkoti festivāli un Nedzirdīgo dienas/nedēļas pasākumi, tradicionāli svētki Nedzirdīgo diena, pašdarbības festivāls, tautisko tradīciju svētki Ziemassvētki, Martindiena, Lieldienās, Līgo, Sieviešu diena, Mātes diena, Latvijas valsts svētki utt. LNS biedri un reģionālie pašdarbnieki varētu būt vēl aktīvāki.
3.	Veidot un attīstīt mūsdienīgus interešu klubus reģionālajās biedrībās	<ol style="list-style-type: none"> 1. Saglabāt un attīstīt gan projekta „Klusuma pasaule” 2.4. aktivitātes ietvaros, gan ārpus projekta izveidotos interešu klubus; 2. Mudināt un motivēt LNS biedrus piedalīties interešu klubu aktivitātēs; 3. Radīt jaunas idejas dažādu prasmju 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daļēji izpildīts – ir saglabāti līdz šim izveidotie interešu klubi un izveidoti jauni, piemēram, Tukumā I/k „Čaklie pirkstiņi”, I/k „...“ 2. Daļēji izpildīts – LNS biedri aktīvi iesaistās pēc savām interesēm dažādos interešu klubīnos. Citiem tuvāks I/k, kas saistīts ar - brīvā laika pavadīšanu, makšķerēšanu, dāmām vairāk patīk, kas saistīts ar rokdarbiem. Jauniešiem vairāk patīk iesaistīties jauniešu interešu klubīnos un brīvā laika aktivitātēs pie dabas.

		un iemaņu pilnveidei interešu klubu ietvaros.	3. Daļēji izpildīts – ja agrāk tradicionāli pārsvarā LNS RB bija I/k „Zelta zivtiņa”, „Saimniecīte”, tad pēdējā laikā dažās biedrībās ir izveidojušies I/k jaunās jomās, piemēram, Tukumā rotu darināšana, nūjošana utt.
4.	Piesaistīt jaunus pašdarbniekus, pilnveidot viņu radošās iemaņas un pašizteiksmes iespējas, veicināt pašdarbnieku dalību nacionālajos, starptautiskajos pasākumos	<ol style="list-style-type: none"> 1. Turpināt projekta „Klusuma pasaule” ietvaros organizētos pasākumus un radošās saskarsmes nodarbības; 2. Pilnveidot dažādu prasmju un iemaņu apguvi. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izpildīts – valsts pasūtījuma ietvaros regulāri tiek organizētas dažādas radošas saskarsmes nodarbības. Pateicoties projektam Klusuma pasaulei, turpinās aktīvi darboties saskarsmes un radošās pašizteiksmes iemaņu apguves aktivitātes. Biedrībās darbojas vairāki pašdarbības kolektīvi, notiek interesantas izbraukumu lekcijas, pārrunas, jaunākās informācijas sniegšana, ekskursijas, tiek organizēti dažādi izglītojošie, kultūras un atpūtas pasākumi. 2. Daļēji izpildīts – pateicoties projektiem un valsts pasūtījuma aktivitātēm daudzi LNS biedri ir apguvuši jaunas dažādas prasmes un iemaņas – piemēram, darināt skaistas rotas.
5.	Popularizēt nedzirdīgo kultūru ārpus nedzirdīgo kopienas, veidot sadarbības tīklus ar kultūras iestādēm un citām institūcijām Latvijā un ārzemēs	<ol style="list-style-type: none"> 1. Veidot jaunus kontaktus un veicināt sadarbību ar citām kultūras organizācijām; 2. Meklēt risinājumus, kā piesaistīt jaunus finansēšanas avotus. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izpildīts - LNS reģionālo biedrību pašdarbnieki piedalās kopīgajos lielajos LNS pasākumos – festivālos, Nedzirdīgo dienas koncertos, Invalīdu dienā savos reģionos, pilsētas svētkos, piedalās skatēs un NVO organizētos pasākumos, arī ārpus Latvijas, kā piem. Ungārijā (2014.05) Projekta „Deja vieno” (2014) ietvaros tika organizēti četri nedzirdīgo un vārdzirdīgo auditorijai paredzēti publiski pasākumi. Martā tika organizēts visām dāmām veltīts pasākums „Bez jums jau nevar tik un tā...”, aprīlī Lieldienu pasākums „Oliņ-Boliņ”, bet vasaras Saulgriežu laikā ielīgošanas pasākums „Iegriez sauli” un kā parasti Pasaules Nedzirdīgo dienai veltītais projekta noslēguma pasākums. 2014. gada ietvaros tika organizētas dejošanas apmācības un sadraudzības nometnes, kurās piedalījās Rītausmas nedzirdīgie dejojāji un deju kolektīvs “Banītis”. Šāda veida nometnes notika pirmo reizi un jāsaka paldies dzirdīgiem dalībniekiem par izpratni un sadarbību. Mūsu pašdarbnieki katru gadu piedalās Starptautiskos amatierteātru festivālos “Rīga spēlē teātri” (piedalās no 2004. gada) un ar labiem panākumiem.

			<p>Pie mums viesojās un uzstājās slavenais nedzirdīgais spāņu mākslinieks, humorists Javier Guisado.</p> <p>Sadarbībā ar Norvēģijas pantomīmas režisoru Forhadu Hasadu, mūsu pašdarbnieki apguva pantomīmas kustības elementus un iestudēja jaunu pantomīmas uzvedumu "Vakars bez vārda".</p> <p>2. Daļēji izpildīts – regulāri tiek sekots ES fondu un pašvaldības mājaslapās izsludinātiem projektu konkursiem.</p>
6.	Piesaistīt kvalitatīvus un profesionālus ārzemju speciālistus, attīstīt jaunas darba formas un metodes	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizēt izglītojošus seminārus, kursus, lekcijas nodarbību vadītājiem un pašdarbniekiem; 2. Meklēt risinājumus, kā piesaistīt finanses. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izpildīts – Sadarbībā ar Norvēģijas pantomīmas režisoru Forhadu Hasadu, mūsu pašdarbnieki apguva pantomīmas kustības elementus un iestudēja jaunu pantomīmas uzvedumu "Vakars bez vārda". 2014. gada ietvaros tika organizētas dejošanas apmācības un sadraudzības nometnes, kurās piedalījās Rītausmas nedzirdīgie deļotāji un deju kolektīvs "Banītis". 2. Daļēji izpildīts – regulāri tiek sekots ES fondu un pašvaldības mājaslapās izsludinātiem projektu konkursiem.
7.	Attīstīt un saglabāt nedzirdīgo kultūras vēsturiskās vērtības, pilnveidot muzeju tīklu LNS un reģionālajās biedrībās	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pilnveidot un attīstīt LNS muzeju Rīgā, kā arī izveidot muzeju tīklu LNS reģionālajās biedrībās; 2. Vākt regulāri materiālus par LNS notikumiem un sasniegumiem; 3. Mājaslapā izveidot sadaļu „LNS vēsture”; 4. Piesaistīt brīvprātīgos muzeju pilnveidei; 5. Piedalīties izsludinātajos projektos. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daļēji izpildīts – “Rītausmā” Kandavas ielā 27, Rīgā atvērts muzejs, ir skaisti iekārtots, lielisks apgaismojums, un eksponāti labi aplūkojami. Daudzas LNS reģionālās biedrības uz vietas cenšas ievest vēstures muzeju stūrīšus un saglabāt savas biedrības vēsturiskās vērtības. 2. Daļēji izpildīts – regulāri tiek turpināts vākt materiālus par LNS notikumiem un sasniegumiem. Šobrīd daudz materiālu un foto bilžu stāv LNS muzeja apakšējos slēgtos skapjos, tos vajadzētu sakārtot. Šogad pateicoties NVA atbalstam tiks izveidota jauna štatu vienība. Darbinieks būs atbildīgs par darbu muzejā, tai skaitā materiālu vākšanu, noformēšanu un sagatavošanu. Kā arī par materiālu vākšanu priekš grāmatas par LNS vēsturi un LNS mājas lapā izveidotajā sadaļā „LNS vēsture” informācijas ielikšanu. 3. Nav izpildīts – plānots tuvākajā laikā šogad izveidot. 4. Daļēji izpildīts – šobrīd muzejā iespēju robežās turpina darboties brīvprātīgā Jadviga Bočkāne. Ik pa laikam kādus vēsturiskus materiālus atnes uz muzeju LNS vecie biedri vai biedru, kuri aizgājuši

			<p>aizsaulē tuvinieki.</p> <p>5. Izpildīts – Šajā punktā bija domāts pieteikties izsludinātos projektos, lai izremontētu muzeja telpas un iegādātos atbilstošu apgaismojumu un mēbeles. Tas viss jau ir izdarīts, pateicoties LNS finansējumam.</p>
8.	Ieviest jaunus pasākumus fizisko aktivitāšu un veselīga dzīvesveida veicināšanai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Piedalīties projektu konkursos; 2. Meklēt risinājumus, kā piesaistīt finanses pasākumu organizēšanai; 3. Mudināt un motivēt LNS biedrus aktīvi iesaistīties organizētajos pasākumos. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daļēji izpildīts – katru gadu daudzas LNS RB piedalās pašvaldību izsludinātos projektos, ko ietvaros tiek organizēti veselības veicinoši pasākumi. Tās biedrības ir – Liepājas RB, Ventspils RB, Rēzeknes RB, Kuldīgas RB, Rīgas RB, Valmieras RB. 2. Daļēji izpildīts – regulāri tiek sekots ES fondu un pašvaldības mājaslapās izsludinātiem projektu konkursiem. 3. Daļēji izpildīts – tiek organizēti dažādi izglītojošie, kultūras un atpūtas pasākumi. <p>Pēdējā laikā biedrības ļoti aktīvi organizē veselības veicinošus pasākumus, netradicionālas sporta spēles brīvā dabā. Piemēram, netradicionāls pludmales volejbols, laivošana, nūjošana un dažādas veselību veicinošas nometnes, piemēram, nakts orientēšanās.</p>
9.	Attīstīt un popularizēt latviešu nedzirdīgo zīmju valodu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Panākt valsts atbalstu latviešu nedzirdīgo zīmju valodas attīstībai; 2. Turpināt darbu pie nedzirdīgo zīmju valodas nostiprināšanas – sagatavot un izdot jaunas terminoloģijas vārdnīcas; 3. Piesaistīt kvalificētus speciālistus (valodniekus) nedzirdīgo zīmju valodas gramatikas izpētei; 4. Sagatavot un izdot daiļliteratūru bērniem un skolēniem vizuālā formātā. 	<p>1. Daļēji izpildīts – <u>Attīstīt un popularizēt latviešu nedzirdīgo zīmju valodu</u>, šis jautājums tikai tagad tiek aktualizēts, jādomā par līdzekļu piesaisti zīmju valodas attīstībai un pētīšanai. Mums nav resursu un pietrūkst speciālistu, kas pētītu nedzirdīgo zīmju valodu un gramatiku. Latvijā šādu speciālistu trūkst, ir Liepājā viena speciāliste Dina Behtere.</p> <p>Lilīta Janševska, kā LNS RC Zīmju valodas attīstības nodaļa piedalās dažādos projektos, popularizē zīmju valodu biedrībās. Zināms, ka Rēzeknes RB atzīmēja pat Zīmju valodas dienu.</p> <p>LNS Rehabilitācijas centra Zīmju valodas attīstības nodaļa realizēja projektu „Starptautiskās zīmju vārdnīcas www.spreadthesign.com papildināšana ar latviešu nedzirdīgo zīmju valodu”.</p> <p>Projekta ietvaros no angļu valodas latviešu valodā iztulkoti 8000 vārdi, sagatavoti latviešu nedzirdīgo zīmju valodā un publicēti www.spreadthesign.com mājaslapā.</p> <p>2014.gadā tika realizēts jauns projekts „Latviešu zīmju valodas</p>

			<p>attīstība”, ko finansēja Baltijas Bērnu fonds (BBF), ar kuru LNS izveidojusies ilgstoša, cieša sadarbība, realizējot labas, nedzirdīgiem cilvēkiem vērtīgas idejas. Lūk, tādas kā šis viens notikums, kas ar košām krāsām priecēja gan acis, gan sirdis lieliem un maziem. Gada laikā tapušas 4 tematiskas zīmju valodas vārdnīcas bērniem – <i>Dzīvnieki, Daba, Ģimene, Māja</i> drukātā variantā un 6 pasaku videoieraksti DVD formātā.</p> <p>2. Daļēji izpildīts – iepriekšējā punktā ir minēts, kas ir paveikts. Bet šis darbs ir vēl regulāri jāturpina.</p> <p>3. Daļēji izpildīts – ir uzrakstīta vēstule IZM, Valsts valodas centram ar mūsu problēmām saistībā ar zīmju valodu valstī. IZM mūsu problēmas un priekšlikumus ir uzklauzījusi un ņēmusi vērā. Šobrīd mūsu priekšlikumi iekļauti vadlīnijās „Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2015. – 2020.gadam. 25.09.2015. LNS Nedzirdīgo nedēļas pasākumu ietvaros LNS Rehabilitācijas centrā pie apaļā galda risinājās spraiģa, gandrīz 3 stundu ilga diskusija „Kvalitatīvu izglītību nedzirdīgiem bērniem”. Kāds ir latviešu zīmju valodas tiesiskais statuss izglītības ieguves procesā Latvijā? Vai bērni ar dzirdes invaliditāti izglītību saņem latviešu zīmju valodā un ar tādu komunikācijas veidu un līdzekļu palīdzību, kas konkrētajam indivīdam ir vispiemērotākie, un tādā vidē, kas maksimāli veicina zināšanu apguvi un sociālo attīstību? Šāda veida diskusija notika pirmo reizi LNS vēsturē. Šis uzsāktais darbs un diskusijā secinātais ir jāapkopo un jāturpina.</p> <p>4. Daļēji izpildīts – kā jau 1.punktā tika minēts, kādi materiāli ir izdoti bērniem. Bet joprojām trūkst skolās adaptētu nedzirdīgiem bērniem izglītojošo materiālu mācību procesā.</p>
--	--	--	--

Saimnieciskā darbība un nekustamie īpašumi

<i>Nr.p.k.</i>	<i>Darbības pamatvirziens</i>	<i>Darbības pamatvirziena ieviešanas procedūras raksturojums</i>	<i>Izpildes gaita, veiktās darbības</i>
1.	Turpināt realizēt, attīstīt un pilnveidot valsts deleģētās funkcijas sociālo pakalpojumu nodrošināšanai dzirdes invalīdiem	Pašreiz esošā LNS struktūra bez kardinālām izmaiņām pieļauj to realizācijas nodrošināšanu. Pamatvirzienu realizē LNS Valde sadarbojoties ar tās struktūrvienību - Valsts pasūtījumu realizācijas nodaļa. To izpildē iesaistot kvalificētus un atbilstošus darbiniekus.	- Visās LNS SIA aizvadītā laika periodā notikusi aktīva saimnieciskā darbība. Katra veikusi savus uzdevumus, notikusi pilnveide un attīstība savu iespēju robežās. - Jaunai kvalificētu darbinieku piesaiste notiek nepārtraukti, bet varētu vēlēties labākus rezultātus.
2.	Optimizēt un attīstīt esošās LNS komercstruktūras, to saimniecisko darbību. Nepieciešamības gadījumā uzlabot esošās, pārprofilēt vai veidot jaunas atbilstoši pašreizējiem tirgus apstākļiem	Neatkarīgi no darbības veida – pamatuzdevums jebkuram SIA ir dot peļņu LNS. Pašreiz esošā LNS struktūra bez kardinālām izmaiņām pieļauj to nodrošināšanas realizāciju. Šo pamatvirzienu realizē LNS Valde ar tās struktūrvienību Valsts deleģēto sociālo pakalpojumu nodaļa. Saskaņā ar Latvijas normatīvo aktu prasībām peļņas nodoklis 15 % apmērā no peļņas ir iemaksājams valsts budžetā. LNS SIA peļņa, ja tā tiek iemaksāta īpašnieka (LNS) kontos, saskaņā ar likumu „Par uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi invalīdu biedrību kapitālsabiedrībām, medicīniska rakstura fondu un citu labdarības fondu kapitālsabiedrībām”, valsts budžetā nav iemaksājama. Dabūtot jaunus, reorganizējot esošos SIA, LNS nedrīkst aizmirst griezties ar attiecīgo lūgumu LR Finanšu ministrijā, citādi peļņas nodoklis būs maksājams vispārējā kārtībā – valsts budžetā. To izpildē iesaistot atbilstoši kvalificētus darbiniekus.	- Neskatoties uz sarežģītiem ekonomiskiem apstākļiem 2013. gadā visas SIA strādājušas ar peļņu kas naudas izteiksmē atspoguļo – SPC – 58862 EUR RC – 45241 EUR NĪ - 258 EUR Dane – 1916 EUR un 2014. gada rādījumi - SPC – 92940 EUR RC – 19456 EUR NĪ - 25656 EUR Dane – 208 EUR - Produktīvāk veicas abām pirmajām SIA, kas realizē valsts deleģētās funkcijas. Mazāku pienesumu deva abas pārējās, kas tirgus apstākļos darbojās iespēju robežās bez garantēta finansiālā avota. Kopumā ņemot visas SIA, savu pienākumu veica labi. - Visas mūsu komercstruktūras darbība cieši saistīta ar vispārējo valsts ekonomisko stāvokli.

3.	Pilnveidot LNS nekustamo īpašumu (NĪ) vienoto datu bāzi, meklēt iespējas iegūt zemes īpašuma tiesības zem visiem īpašumiem un nostiprināt tās Zemesgrāmatā (ZG). Izstrādāt NĪ perspektīvo attīstības stratēģiju	Pašreiz esošā LNS struktūrvienība SIA „LNS Nekustamie īpašumi” pieļauj to nodrošināšanas realizāciju. To izpildei nepieciešams paaugstināt esošo darbinieku kvalifikāciju vai arī piesaistot jaunus.	<ul style="list-style-type: none"> - Aizvadītā periodā uzsākts darbs pie visu esošo objektu datu un dokumentācijas inventarizācijās. Darbs joprojām turpinās. - Visi LNS īpašumi tiek uzturēti un apsaimniekoti atbilstoši normatīvo aktu prasībām. To darbinieku kvalifikāciju vai profesionālo prasmi veicot savus pienākumus varētu vēlēties labāku. - LNS Nekustamo īpašumu attīstības stratēģijas izstrāde ir izstrādes stadijā.
4.	Izmantot piedāvātās iespējas finansējumu piesaistei caur dažādu grantu programmām vai projektiem NĪ vai to daļu atjaunošanā, kā arī iespējas caur invalīdu nodarbinātības atbalsta un veicināšanas programmām	Šobrīd esošā LNS struktūra bez kardinālām izmaiņām pieļauj to nodrošināšanu. Perspektīvā šī pamatvirzienu realizācijai nepieciešams izveidot jaunu institūciju– LNS Projektu izstrādāšanas un administrēšanas nodaļa. To izpildei piesaistot kvalificētus un atbilstošus darbiniekus.	<ul style="list-style-type: none"> - LNS projektu izstrādes nodaļa darbojas ļoti labi, par to liecina atbalstītie projekti. Būtu vēlams projektu realizācijai piesaistīto kapacitātes paaugstināšana, piesaistot aktīvākus darbiniekus no mūsu biedru vidus. - Pārskata periodā ir veikts aktīvs darbs pie NVA projektu apgūšanas. Izmantojot subsidētajās darba vietās dažādās jomās, kurās pilnībā tika nodarbināti dzirdes invalīdi. - 2013. gadā – 7 darba vietas ar NVA finansējums EUR 46508.80 un LNS līdzfinansējumu EUR 4603.76 Kopā: EUR 51112.56 - 2014. gadā – 8 darba vietas ar NVA finansējumu EUR 25031.24 un LNS līdz finansējumu EUR 2579.78 Kopā: EUR 27611.02 - 2015. gadā (līdz 09/2015 ieskaitot) – 3 darba vietas ar NVA finansējums EUR 23789.74 un LNS līdzfinansējumu EUR 3896.08 Kopā: EUR 27685.82
5.	Attīstīt arī citus ienākumu veidus no maksas pakalpojumiem, ziedojumiem un dāvinājumiem, kā arī dažādu pašvaldību sniegtās finansējumu iespējas	Pašreiz esošā LNS struktūra bez kardinālām izmaiņām pieļauj to nodrošināšanas realizāciju.	<ul style="list-style-type: none"> - Dažos lielākos pasākumos biedrībās, klubos, kultūras centrā “Rītausmā” notiek ziedojumu/dāvinājumu vākšanu. - Aktīvi LNS biedri ziedo reizē ar LNS biedru maksas kārtošanu. - Dažādu maksas pakalpojumu ieviešana LNS kavē mūsu biedru zemā pirktspēja. - Pilnīgi visas biedrības izmanto iespēju piesaistīt finansējumu no vietējām pašvaldībām, kuras atbalsta konkrētas aktivitātes vai projektus.